

t.a.v. De Minister van Asiel en Migratie

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Versobering asielopvang

Datum
13 februari 2025

Onze referentie
6187070

Bijlage(n)
2

Bijlage(n)

1. *Huidige en herziene Opvangrichtlijn*
2. *Uitgebreid overzicht rechten en plichten naar doelgroep (excl. kwetsbare asielzoekers)*

1. Aanleiding

In het Regeerprogramma van 13 september jl.¹ is het voornemen aangekondigd om de opvang verder gedifferentieerd te versoberen. Om deze reden is onderzocht op welke vlakken er geminderd kan worden op het gebied van verstrekkingen en voorzieningen voor asielzoekers in de opvang.

Hierbij richten wij ons op het rechten- en plichtenpakket voor de asielzoeker en niet op de bekostiging van vastgoed, zoals reguliere locaties en noodopvanglocaties. Bovendien is de keuze gemaakt om voorzieningen en verstrekkingen voor minderjarige asielzoekers buiten beschouwing te laten in dit advies, vanuit het principiële uitgangspunt hier geen afbreuk aan te willen doen gezien de kwetsbaarheid van deze doelgroep.

De mogelijkheden en uitvoerbaarheid van het kabinetsvoornemen om asielopvang te versoberen, zijn in voorliggend advies binnen bestaande kaders onderzocht, zoals de Uitvoeringsagenda flexibilisering asielketen² (hierna: de Uitvoeringsagenda) en de herziene Opvangrichtlijn, onderdeel van het Europese Asiel- en Migratiepact (hierna: het pact).

Ook wil dit kabinet voor asielzoekers met een kansrijke asielaanvraag in de opvang de deelname aan de arbeidsmarkt stimuleren en belemmeringen wegnemen. In dit advies is daarom ook een uitgangspunt dat maatregelen geen belemmering vormen voor de participatie van asielzoekers. Dit advies hangt tot slot samen met de voorstellen uit het Regeerprogramma omtrent de aanpak overlastgevende asielzoekers³ en de optimalisering en uitbreiding van de Regeling eigen bijdrage asielzoekers met inkomen en vermogen 2008 (Reba).

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met de volgende maatregelen:

¹ P. 20-21 [Regeerprogramma \(overheid.nl\)](https://overheid.nl)

² [Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen, 3 april 2024.](#)

³ De Tweede Kamer is in de brief 'Voortgang aanpak overlastgevende asielzoekers' van 25 oktober jl. hierover geïnformeerd.

- I. **T.a.v. de materiële opvangvoorzieningen:**
- a. Tijdens de asielprocedure (na het aanmeldproces) kookfaciliteiten faciliteren zodat bewoners zelf koken in plaats van het bieden van catering;
 - b. De herziene Opvangrichtlijn stelt dat de dagvergoeding voor asielzoekers een geldbedrag dient te omvatten. U wordt geadviseerd om de financiële verstrekkingen ongewijzigd te laten.
- II. **T.a.v. de plichten:**
- a. Het uitbreiden van de Reba door op basis van de huidige Opvangrichtlijn (art. 17 lid 3&4) een eigen bijdrage te innen voor gezondheidszorg, voor asielzoekers met inkomen of vermogen;
 - b. De wekelijkse inhuysregistratie ook op aanmeldlocaties invoeren, naast de reguliere locaties;
 - c. Uitbreiding van het rechten- en plichtengesprek met de gevolgen voor de opvang en verstrekkingen bij een afwijzing op de asielaanvraag en dit in de opvangovereenkomst op te laten nemen.

Deze maatregelen maken onderdeel uit van het voorstel voor een Asielcrisispakket dat u separaat via Digijust ontvangt.

3. Kernpunten

- In afwachting van de beslissing op de aanvraag moet elke asielzoeker op basis van het internationale en het Unierecht opvang worden geboden. Op deze verplichting is geen uitzondering mogelijk.
- Onder sobere opvang wordt in deze nota het volgende verstaan: Een sobere opvanglocatie is een opvanglocatie die (1) voldoet aan de minimumstandaarden van de Europese Opvangrichtlijn; (2) waar de veiligheid, beheersbaarheid en leefbaarheid gewaarborgd wordt en overlast zo veel mogelijk wordt ontmoedigd en voorkomen; (3) waar een beroep wordt gedaan op de eigen verantwoordelijkheid van de asielzoeker; en (4) waar zelfredzaamheid van de bewoners wordt bevorderd d.m.v. taal en werk zodat zij zo snel mogelijk een bijdrage leveren aan de Nederlandse samenleving.
- Belangrijk hierbij is dat kosten zo veel mogelijk worden bespaard en de uitvoering niet onevenredig wordt belast.
- Voor asielzoekers en statushouders in de asielopvang zijn geen voorzieningen getroffen die hen in een betere positie brengen dan de positie van mensen buiten de asielopvang die voor hun inkomen afhankelijk zijn van collectieve voorzieningen. Dit betekent dat de geboden voorzieningen zich reeds op het minimumniveau bevinden dat door de Opvangrichtlijn en nationale wet- en regelgeving (zoals o.a. de Participatiewet) wordt voorgeschreven en het dus niet mogelijk onder dat niveau te komen.
- Zonder afbreuk te doen aan het minimum voorzieningsniveau dat moet worden geboden is het mogelijk om de volgende maatregelen te nemen:
 - Aanscherping van verplichtingen in de asielopvang: toevoegen van een eigen bijdrage voor de zorg; toevoegen van verplichte inhuysregistratie in aanmeldlocaties; uitbreiden rechten- en plichtengesprek met gevolgen voor de opvang en verstrekkingen bij afwijzing op de asielaanvraag.
 - Materiële voorzieningen: waar mogelijk kookfaciliteiten faciliteren zodat bewoners zelf koken, in plaats van het bieden van catering. Hiervoor is het noodzakelijk dat zij financiële verstrekkingen⁴ ontvangen om maaltijden te

⁴ De bedragen van het eet- en leefgeld zijn gebaseerd op het minimale bedrag dat het Nibud nodig acht om in Nederland in het levensonderhoud te kunnen voorzien.

bekostigen, wat tevens een verplichting is uit de herziene Opvangrichtlijn. Deze maatregelen zijn kostenbesparend en bevorderen de eigen verantwoordelijkheid van de asielzoeker.

- Ook wordt op dit moment in het aanbod aan taalcursussen gedifferentieerd tussen asielzoekers met een kansarme en niet kansarme aanvraag en overlastgevende asielzoekers. Onder de herziene Opvangrichtlijn wordt de mogelijkheid tot differentiatie behouden, maar dienen wel álle asielzoekers, ongeacht of zij uitgesloten zijn van toegang tot de arbeidsmarkt, een vorm van taal- of participatieaanbod te worden geboden. Over de invulling van deze verplichting vanaf het moment van inwerkingtreding wordt u per separate nota geadviseerd.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
13 februari 2025

Onze referentie
6187070

4. Toelichting

In paragraaf 4.1. worden de kaders en regelgeving van het Nederlandse opvangstelsel toegelicht. Paragraaf 4.2 gaat in op reeds bestaande maatregelen in het kader van (gedifferentieerde) versobering. Paragraaf 4.3 licht de voorgestelde maatregelen nader toe.

4.1. Kaders en regelgeving

De Nederlandse wet- en regelgeving m.b.t. asielopvang, specifiek het rechten- en plichtenpakket voor de asielzoeker, is gestoeld op de EU Opvangrichtlijn. De Opvangrichtlijn is in het kader van het Pact herzien en stelt kaders voor de opvang in de lidstaten van verzoekers om internationale bescherming, die moeten zorgen voor vergelijkbare levensomstandigheden, rechten en plichten voor aanvragers in alle EU lidstaten. De herziene richtlijn moet uiterlijk op 12 juni 2026 geïmplementeerd zijn. Deze nota houdt daarom ook rekening met de bepalingen zoals opgenomen in de herziene Opvangrichtlijn. Tot die tijd is de huidige Opvangrichtlijn van kracht.

De **voorzieningen en verstrekkingen** waar asielzoekers in Nederland recht op hebben, en de plichten die daarbij horen, zijn uitgewerkt in de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (Rva 2005) en de Regeling eigen bijdrage asielzoekers met inkomen en vermogen 2008 (Reba 2008). Voor asielzoekers en statushouders in de asielopvang geldt dat de geboden voorzieningen zich reeds op het minimum niveau bevinden dat door de Opvangrichtlijn en nationale wet- en regelgeving is voorgeschreven. Als uitgangspunt geldt dat het totale dekkingspakket van de Participatiewet (voorheen de Wet Werk en Bijstand) de richtlijn vormt voor de aard en de omvang van de geboden voorzieningen krachtens de Rva 2005. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de situatie en achtergronden van de betrokken asielzoekers en met name die van asielzoekers met bijzondere opvangbehoeften.⁵ Het recht op opvang zoals bepaald in de huidige en herziene Opvangrichtlijn betreft minimaal het recht op de voorzieningen zoals weergegeven in bijlage 1.

Naast bovengenoemde voorzieningen schrijft de herziene Opvangrichtlijn voor dat lidstaten ervoor moeten zorgen dat de minderjarigen in opvangcentra moeten kunnen deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten, waaronder bij hun leeftijd passende spel- en recreatieve activiteiten, en aan activiteiten in de open lucht, en waar nodig toegang hebben tot lesmateriaal. Hiervoor stelt het COA reeds faciliteiten op locaties

⁵ Asielzoekers met bijzondere opvangbehoeften zijn bijvoorbeeld (alleenstaande) minderjarige vreemdelingen, personen met een handicap, ouderen, zwangere vrouwen, homoseksuelen, transpersonen, slachtoffers van mensenhandel, personen met post-traumatische stress-stoornissen, en personen die foltering hebben ondergaan.

zoals recreatieve ruimtes en computers ter beschikking. Zoals in de aanleiding toegelicht, zijn minderjarigen de voorzieningen waar zij recht op hebben buiten beschouwing gelaten in dit advies.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

De **plichten** voor asielzoekers betreffen o.a. het in acht nemen van de regels zoals beschreven in artikel 19 Rva 2005, zoals het naleven van de huisregels van de opvangvoorziening, het voldoen aan de inhuysregistratie met daarbij een wekelijkse melding, en deelname aan programma's gericht op terugkeer. Een uitgebreid overzicht van de rechten en plichten tijdens verblijf in de asielopvang vindt u in bijlage 2.

Datum
13 februari 2025
Onze referentie
6187070

4.2. Bestaande versoberende maatregelen & beleid tegen overlast

Een aantal reeds genomen besluiten en maatregelen dragen al bij aan het kabinetsvoornemen om versobering toe te passen in de asielopvang.

Maatregelenbeleid

Bij niet-naleving van de verplichtingen en overlastgevend gedrag, heeft het COA de mogelijkheid tot het opleggen van maatregelen. Het maatregelenbeleid is van toepassing op bewoners die vallen onder de werking van de Rva 2005. Het maatregelenbeleid geldt in de praktijk dus voor asielzoekers en vergunninghouders die in een opvangvoorziening verblijven en voor personen die administratief zijn geplaatst of gebruik maken van tijdelijke regelingen voor verblijf buiten een opvanglocatie.

Afhankelijk van het incident of gedrag en de impact daarvan kan een maatregel aan de asielzoeker/vreemdeling worden opgelegd. Voorbeelden van maatregelen zijn het inhouden van verstrekkingen, het opleggen van een htl maatregel of instellen van een time-out. Voor (alleenstaande) minderjarigen is het maatregelenbeleid ook van toepassing. Voor hen zijn er specifieke maatregelen, zoals (tijdelijk) inhouden van het leefgeld.

De intrekking en/of beperking wordt op individuele basis beoordeeld en dient te voldoen aan het evenredigheidsbeginsel.

Procesbeschikbaarheidsaanpak voor asielzoekers in de versnelde procedure

Voor asielzoekers in de versnelde procedure is de procesbeschikbaarheidsaanpak ontwikkeld (pba). De pba is een escalatiemodel dat bestaat uit verschillende treden waarbij een steeds zwaarder regime kan worden toegepast als de vreemdeling niet meewerkt aan zijn procedure of overlast veroorzaakt. Deze treden bestaan uit het opleggen van een toezichtsmaatregel en tweemaal daagse inhuysregistratie, een programma gericht op gedragsverandering en voorbereiding op de toekomst, een vrijheidsbeperkende maatregel en als laatste maatregel het in bewaring stellen van een vreemdeling. Het toepassen van een gedifferentieerd verzwaard regime voor een specifieke groep vreemdelingen kan gezien worden als één van de invullingen van het doel om te versoberen binnen het asielopvanglandschap. Waar de pba zich primair richt op lik-op-stuk en versnelling, zien voorliggende adviezen primair op het rechten- en plichtenpakket van de asielzoeker.

4.3 Toelichting advies

Rechten: Materiële opvangvoorzieningen

Zelf koken:

- Ervaring leert dat zelf koken een belangrijke factor is ter bevordering van de leefbaarheid, beheersbaarheid en veiligheid op locatie.
- Aangezien asielzoekers na het huidige aanmeldproces in de meeste gevallen voor een langere periode⁶ in de asielopvang verblijven (met uitzondering van de versnelde procedure), is het bevorderen van leefbaarheid, beheersbaarheid en veiligheid, als ook een beroep kunnen doen op de zelfstandigheid van de asielzoeker, des te meer van belang.
- Op dit moment loopt een pilot op de centrale ontvangstlocatie Budel waarin eetgeld wordt verstrekt na acht dagen verblijf, de resultaten uit deze pilot zijn meegenomen in de uitwerking van de invoeringsconsequenties. Er is voor gekozen om deze na 8 dagen te verstrekken doordat dan alle verplichte stappen in het opstartproces asielaanvraag al zijn doorlopen, er meer ruimte is om op dit moment een extra stap in te plannen. Mits de evaluatie van de pilot positief is, wordt geadviseerd deze werkwijze voort te zetten en uit te breiden naar Ter Apel.
- Asielzoekers die zelf dienen te koken, ontvangen eetgeld om maaltijden te bekostigen. Als een asielzoeker alle maaltijden zelf dient te kopen, ontvangt men tussen de €36,40 en €58,24 per persoon per week, afhankelijk van de omvang van het gezin.⁷ Deze bedragen zijn gebaseerd op de normbedragen van het Nibud.
- De verstrekking van eetgeld levert een jaarlijkse kostenbesparing op van 41% ten opzichte van catering. Het normbedrag voor catering is €4.986 per persoon per jaar en de norm voor eetgeld is €2.960 per persoon/per jaar. Het verschil met het normbedrag voor catering in de (crisis)noodopvang is nog groter omdat hier vaak geen tijd is om vaste kostprijzen en mantelcontracten voor catering af te sluiten.
- Tot slot is de uitvoeringslast voor het COA lager als asielzoekers zelf voor hun maaltijden zorgen, vergeleken met het organiseren van catering.
- Om bovenstaande redenen luidt het advies om asielzoekers in procedure, verblijvend in de pol of in azc's, zelf voor hun maaltijden te laten zorgen en hiervoor waar nodig en mogelijk kookfaciliteiten te realiseren.

Financiële verstrekkingen:

- De herziene Opvangrichtlijn stelt dat als onderdeel van de materiële opvangvoorzieningen asielzoekers in alle gevallen een dagvergoeding moeten krijgen, zodat zij in hun dagelijks leven een minimum aan autonomie genieten. Asielzoekers moeten met het totaal aan verstrekkingen in ieder geval in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Momenteel ontvangen asielzoekers € 14,87 per persoon per week aan leefgeld. Daarmee kunnen asielzoekers bijvoorbeeld producten voor hun persoonlijke verzorging kopen. Op de locaties waar geen leefgeld wordt uitgekeerd, zoals in een aanmeldlocatie, verstrekt het COA een vervangend hygiënepakket.
- De herziene Opvangrichtlijn schrijft voor dat de verstrekkingen die een asielzoeker geboden worden, in ieder geval een geldbedrag moeten omvatten.
- Asielzoekers die eetgeld ontvangen om zelf te koken, ontvangen reeds een geldbedrag. Dit kan in eerste instantie tot de conclusie leiden dat deze groep al

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum

13 februari 2025

Onze referentie

6187070

⁶ Gemiddeld 8 maanden in de procesopvanglocatie (pol) en 14,4 maanden in de asielzoekerscentra (azc). Dit betreft het gemiddeld verblijf in maanden van januari 2023 tot en met oktober 2024. Cijfers opgevraagd bij APM.

⁷ De hoogte van het eetgeld hangt af van het aantal personen waarmee de ontvanger een huishouden voert. Voor kinderen is het bedrag voor eetgeld bovendien lager dan voor volwassenen en amv. De hoogte van het eetgeld dat amv ontvangen, is altijd gebaseerd op een 1-persoonshuishouden.

een geldbedrag ontvangt en verder dus geen leefgeld hoeft te ontvangen, aangezien reeds aan de voorwaarde van het geldbedrag is voldaan d.m.v. het eetgeld.

- Asielzoekers die géén eetgeld ontvangen omdat zij op een locatie zitten die geen kookfaciliteiten heeft, zoals een noodopvanglocatie, zouden daarentegen wél leefgeld moeten ontvangen om aan de voorwaarde te voldoen van het bieden van een geldbedrag.
- Dit zou ertoe leiden dat asielzoekers die op een locatie verblijven waar zij zelf moeten koken, geen leefgeld ontvangen; terwijl aan asielzoekers die in een locatie verblijven waar catering wordt verzorgd, wél leefgeld moet worden verstrekt. Ter vervanging van het leefgeld zou dan aan de eerste groep verstrekkingen in natura moeten worden verstrekt zodat asielzoekers nog steeds in bijvoorbeeld hun persoonlijke hygiëne kunnen voorzien.
- De volgende vraag die beantwoord moet worden, ziet op de hoogte van het leefgeld. Het is juridisch mogelijk om de huidige bedragen te verlagen. Hierbij moet echter wel rekening gehouden worden met het voorschrift dat het leefgeld, dan wel de materiële verstrekkingen, in het levensonderhoud en een minimum aan autonomie moeten voorzien.
- De huidige leefgeldbedragen zijn gebaseerd op de Nibud-normen voor een minimaal levensonderhoud. De inschatting is dat de verlaging van de leefgeldbedragen zonder aanvullende verstrekkingen in natura juridisch moeilijk uitlegbaar is. De normen van het Nibud zijn namelijk maatschappelijk breed leidende normen in het kader van bestaanszekerheidsbeleid. Bewoners in de asielopvang hebben dan ook te maken met de stijgende kosten van producten voor het levensonderhoud. Op het moment dat de leefgeldbedragen verlaagd worden, zal dus deze verlaging gecompenseerd moeten worden met aanvullende verstrekkingen in natura.
- Hierbij dient te worden opgemerkt dat verstrekkingen in natura naar schatting kostbaarder zijn dan financiële verstrekkingen. Dit geldt voor zowel de materiële kosten als de personele capaciteit. Dit betekent dat verblijf in een locatie waar catering wordt verzorgd, onderaan de streep meer geld zou kosten dan als het leefgeld niet zou worden aangepast.
- Gelet op bovenstaande is het advies om de financiële verstrekkingen ongewijzigd te laten.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
13 februari 2025

Onze referentie
6187070

Plichten

Uitbreiding van de Reba met een eigen bijdragen voor de zorg:

- Momenteel ontvangen asielzoekers zorg in natura en hoeven asielzoekers die inkomsten uit werk of vermogen hebben, niet mee te betalen aan de zorgkosten die zij maken. Vanuit zelfredzaamheidsperspectief en met oog op de kosten die de staat maakt voor de opvang van asielzoekers, is het rechtvaardig om een eigen bijdrage te vragen voor zorgkosten wanneer een asielzoeker inkomen of vermogen heeft. Deze mogelijkheid is in artikel 19 vierde lid van de herziene Opvangrichtlijn behouden.
- Om de uitvoerbaarheid van de regeling te waarborgen wordt voorgesteld om een vast bedrag⁸ toe te voegen aan de eigen bijdrage voor opvangkosten. Dit bedrag wordt gebaseerd op de waarde van de gemiddelde basis zorgpremie minus de hoogste zorgtoeslag. In 2024 komt dat neer op €23 per volwassen

⁸ Binnen het stelsel van de zorgtoeslag wordt gewerkt met een staffel van toetsinkomen om de hoogte van de zorgtoeslag te bepalen. Samen met het COA is gekeken of een staffel zou kunnen worden gehanteerd bij de toerekening van de zorgkosten aan de Reba. Dit blijkt ICT-technische ingewikkeld te zijn en behelst een kostbaardere aanpassing. Mede gelet op het feit dat het gemiddelde inkomen onder het laagste toetsinkomen ligt, is het advies om uit te gaan van een vast bedrag

gezinslid⁹ per maand (gemiddelde zorgpremie basispakket (nu 146 €) – maximale zorgtoeslag (nu €123).

- Hier is uitgegaan van de maximale zorgtoeslag, aangezien het gemiddelde inkomen van asielzoekers in de opvang onder het laagste toets-inkomen valt.¹⁰
- Het bedrag zal worden aangepast aan de bedragen van de gemiddelde basispremie als de maximale zorgtoeslag voor het betreffende jaar
- Met de uitbreiding van de Reba met een eigen bijdrage voor zorg worden extra inkomsten gegenereerd voor de dekking van de kosten van de opvang
- Uitgaande van het aantal verwachte facturen voor de betaling van een eigen bijdrage in 2024 (11.000) en het aantal volwassenen per gezin (2), wordt iets meer dan €0,5 mln. extra aan Reba inkomsten per jaar verwacht.
- Het gaat hierbij om een verwachte toename van ongeveer 12% aan inkomsten in het kader van de Reba. De werkelijke inkomsten zijn echter afhankelijk van het aantal werkende asielzoekers en statushouders verblijvend in de asielopvang en hun gezinssamenstelling.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
13 februari 2025

Onze referentie
6187070

Inhuisregistratie tijdens aanmeldproces:

- De inhuisregistratie op reguliere opvanglocaties van het COA zijn bedoeld om te kunnen vaststellen of asielzoekers nog in de opvangvoorziening verblijven en aanspraak maken op opvangvoorzieningen.
- Momenteel volgt uit de Rva dat de inhuisregistratie niet van toepassing is op asielzoekers in een aanmeldcentrum.
- Voor asielzoekers geldt momenteel dat zij gemiddeld 1,6 maanden verblijven in een centrale aanmeldlocatie.¹¹ Ook op deze locatie kan de inhuisregistratie dus meerwaarde hebben.
- U wordt daarom geadviseerd een wekelijkse inhuisregistratie in te voeren op aanmeldlocaties.
- Daarbij dient vermeld te worden dat de invoering van een frequentere inhuisregistratie niet wenselijk is in verband met deelname aan participatie- en of taalactiviteiten of werk.
- Voor asielzoekers die niet op een aanmeldlocatie verblijven, geldt al een inhuisregistratie. Voor mensen die in de versnelde procedure zitten en/of een maatregel zoals verblijf in de htl opgelegd hebben gekregen, gelden strengere regels, zoals een tweemaal daagse inhuisregistratie (zie ook de toelichting van reeds bestaande maatregelen).

Rechten- en plichtengesprek:

- Als een asielzoeker aankomt in een opvanglocatie, wordt er in de eerste dagen van verblijf een rechten en plichtengesprek gevoerd. Hierin worden zaken als het recht op verstrekkingen, huisregels en artikel 1 van de Grondwet besproken en ondertekent de bewoner aan het einde van het gesprek een opvangovereenkomst.
- Voorgesteld wordt om het rechten en plichtengesprek uit te breiden met de gevolgen van een afwijzing op de asielaanvraag voor verblijf in de opvang en verstrekkingen in het gesprek en document op te laten nemen. Daarmee kan het COA duidelijk maken aan de asielzoeker waar de

⁹ Kinderen zijn onder de Zvw gratis meeverzekerd. Omdat kinderen onder de Zvw geen zorgpremie betalen ontvangen zij ook geen zorgtoeslag.

¹⁰ De gemiddelde maandelijkse Reba beschikking bedraagt momenteel €457. Dit correspondeert met een maandinkomen van €610 per netto maand. Op dit moment werkt een bewoner gemiddeld ongeveer 3 maanden. Dat correspondeert met een toetsingsinkomen van €1810 en daarmee dus ver onder het laagste toetsingsinkomen dat wordt gehanteerd voor de vaststelling van de zorgtoeslag.

¹¹ Dit betreft het gemiddeld verblijf in maanden van januari 2023 tot en met oktober 2024. Cijfers opgevraagd bij APM.

opvangverantwoordelijkheid van het COA in het kader van de Rva begint en eindigt.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Bovenstaande maatregelen kunnen gezien worden als een uitwerking van de politieke wens om maatregelen te nemen die eraan bijdragen dat Nederland als een minder aantrekkelijk bestemmingsland wordt beschouwd. Hierbij dient de kanttekening te worden geplaatst dat uit onderzoek blijkt dat de voorzieningen die geboden worden in de asielopvang, geen belangrijke factor lijken te zijn in de keuze van asielmigranten om wel of niet naar Nederland te komen.¹² Een eventuele ontmoedigende werking op de komst van asielzoekers zal op termijn dus moeten blijken.

Datum
13 februari 2025

Onze referentie
6187070

Voor asielzoekers waarvan de asielaanvraag versneld wordt behandeld, geldt over het algemeen dat zij al onder een strenger verstrekkingenregime vallen. In de Uitvoeringsagenda is vastgesteld dat asielzoekers die in aanmerking komen voor een versnelde procedure apart zullen worden opgevangen. Vanaf inwerkingtreding van de herziene Opvangrichtlijn worden ook Dublinclaimanten na overdrachtsbesluit onderdak geboden in een azc voor versnelde procedure.

4.4 Uitvoeringsgevolgen COA

Kookfaciliteiten en bieden financiële verstrekkingen na aanmeldfase:

Verstrekkingen in natura gedurende de aanmeldfase zijn uitvoerbaar mits deze fase beperkt is tot 6-8 dagen. Daarna zijn financiële verstrekkingen en het zelf koken te prefereren, maar qua realisatie - logistiek en veiligheidstechnisch - wel afhankelijk van de mogelijkheden op locatie. Op schepen en/of in de noodopvang is dit lastiger te realiseren. Om deze kostenbesparing te kunnen maken, zijn reguliere vaste locaties met de juiste faciliteiten voor zelf-koken dus randvoorwaardelijk.

Uitbreiding Reba met eigen bijdrage voor de zorg:

De impact van deze aanpassing is beperkt. Het systeem waarmee het COA de eigen bijdrage registreert dient te worden aangepast, maar dit betreft een eenvoudige aanpassing met een korte doorlooptijd. Naar verwachting kan dit, net als de benodigde aanpassing in de regelgeving, op 1 juli 2025 gereed zijn. Bedragen worden geactualiseerd op een vast moment per jaar.

Wekelijkse inhuysregistratie in aanmeldlocaties:

Een wekelijkse inhuysregistratie op aanmeldlocaties is in beginsel uitvoerbaar, mits helder wordt hoe de rollen precies worden verdeeld ook in het bredere kader van het takenpakket van AVIM en DISA. Bij een aanmeldfase van 6-8 dagen wordt er geen meerwaarde gezien in het uitbreiden van de inhuysregistratie op aanmeldcentra. Voor invoering van deze maatregel dient de Rva te worden aangepast. Wijziging hiervan kent net als aanpassing van de Reba een relatief kort doorlooptijd.

Uitbreiden rechten- en plichten gesprek:

¹² In het maatschappelijke debat over asielmigratie wordt regelmatig een relatie verondersteld tussen het beschikbaar stellen van voorzieningen aan asielmigranten en het aantal asielmigranten dat naar Nederland komt. Het Verwey-Jonker Instituut heeft onderzoek gedaan naar de belangrijkste factoren die een rol spelen bij het migratieproces van asielmigranten. De aanwezigheid van sociale contacten en een netwerk is de belangrijkste reden voor hen om naar Nederland te komen. Voorzieningen in de opvang spelen geen doorslaggevende rol." [Invloed Asielbeleid op Migratie naar Nederland](#)," Verwey Jonger Instituut in opdracht van het WODC, juli 2023, p7.

Het COA acht deze maatregel uitvoerbaar. Hierbij dient zorgvuldig gekeken te worden naar de wijziging van het rechten- en plichtengesprek en de communicatie richting medewerkers en bewoners.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

4.5 Juridische overwegingen

Bovengenoemde adviezen zijn allen in lijn met de huidige en herziene Opvangrichtlijn. De aanpassingen in de RVA die nodig zijn om de adviezen door te voeren, worden juridisch haalbaar geacht.

Datum
13 februari 2025

Onze referentie
6187070

4.6 Afstemming

De adviezen zijn afgestemd tussen DMB (AO&T en JAZ), DRM (KS) en COA.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.